

**КОНСТИТУЦІЙНИЙ
СУД
УКРАЇНИ
У ЗАПИТАННЯХ**

ДІЯЛЬНІСТЬ СУДУ

Для чого в державі Конституційний Суд?

Конституційний Суд України є органом конституційної юрисдикції, який забезпечує верховенство Конституції України, вирішує питання про відповідність Конституції України законів та інших актів, здійснює офіційне тлумачення Конституції України, а також інші повноваження відповідно до Конституції України.

Які принципи діяльності Суду?

Діяльність Конституційного Суду України ґрунтується на принципах верховенства права, незалежності, колегіальності, гласності, обґрунтованості та обов'язковості ухвалених ним рішень і висновків. Конституційний Суд України є колегіальним органом.

Чи є судді Суду насправді незалежними?

Так. Незалежність і недоторканність судді Конституційного Суду України гарантуються Конституцією і законами України. Вплив на суддю Конституційного Суду України у будь-який спосіб забороняється. Держава забезпечує особисту безпеку судді Конституційного Суду України та членів його сім'ї.

ДІЯЛЬНІСТЬ СУДУ

Як обираються судді?

Президент України,
Верховна Рада
та з'їзд суддів України
призначають
по шість суддів
Конституційного Суду
за результатами
конкурсного відбору.

Яким є термін повноважень судді Конституційного Суду України?

Суддя призначається
на дев'ять років
без права бути
призначеним повторно
та набуває повноважень
з дня складення ним
присяги на
спеціальному
пленарному засіданні
Суду.

Яким є склад Суду?

Склад Суду становить 18 суддів Конституційного Суду.

СТРУКТУРА СУДУ

Як формується склад Великої палати Суду?

До складу Великої палати входять всі судді Конституційного Суду.

Як формується склад сенатів та колегій?

Сенати (Перший та Другий) діють у складі дев'яти суддів Конституційного Суду.

Якщо кількість суддів Конституційного Суду є меншою за 18, то Сенат є повноважним у складі шести суддів Конституційного Суду.

Колегії діють у складі трьох суддів Конституційного Суду України, якщо Колегія неповноважна за складом, до її складу тимчасово залучають суддю з іншої Колегії.

Що таке Секретаріат Суду і як він працює?

Секретаріат Суду складається зі структурних підрозділів Суду, які здійснюють організаційне, аналітичне, юридичне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Конституційного Суду.

До його складу входять державні службовці та патронатна служба суддів Конституційного Суду України.

ПОВНОВАЖЕННЯ СУДУ

Які питання розглядає Суд?

До повноважень Конституційного Суду України належить:

- 1) вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) законів України та інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим;
  - 2) офіційне тлумачення Конституції України;
- 3) надання за зверненням Президента України або щонайменше сорока п'яти народних депутатів України, або Кабінету Міністрів України висновків про відповідність Конституції України чинних міжнародних договорів України або тих міжнародних договорів, що вносяться до Верховної Ради України для надання згоди на їх обов'язковість;
- 4) надання за зверненням Президента України або щонайменше сорока п'яти народних депутатів України висновків про відповідність Конституції України (конституційність) питань, які пропонуються для винесення на всеукраїнський референдум за народною ініціативою;
- 5) надання за зверненням Верховної Ради України висновку щодо додержання конституційної процедури розслідування і розгляду справи про усунення Президента України з поста в порядку імпичменту в межах, визначених статтями 111 і 151 Конституції України;
  - 6) надання за зверненням Верховної Ради України висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України вимогам статей 157 і 158 Конституції України;
- 7) надання за зверненням Верховної Ради України висновку про порушення Верховною Радою Автономної Республіки Крим Конституції України або законів України;
- 8) вирішення питань про відповідність Конституції України та законам України нормативно- правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим за зверненням Президента України згідно з частиною другою статті 137 Конституції України;
- 9) вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) законів України (їх окремих положень) за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України.

ПОВНОВАЖЕННЯ СУДУ

Якими є форми звернення до Суду?

До Конституційного Суду України можна подати конституційне подання, конституційне звернення та конституційну скаргу.

Хто може звернутися до Суду?

З конституційними поданнями та конституційними зверненнями можуть звернутися:
Президент України;
щонайменше сорока п'яти народних депутатів України; Верховний Суд; Уповноважений Верховної Ради України з прав людини та Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

Чи може звернутися до Суду фізична особа?

Конституційну скаргу можуть подати фізична та юридична особа, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України.

РОЗГЛЯД СПРАВ У СУДІ

Яким є кворум Суду?

Конституційний Суд України є повноважним здійснювати конституційне провадження, якщо у його складі є щонайменше 12 суддів Конституційного Суду.

Як розглядаються справи у Суді?

Справи, конституційне провадження щодо яких відкрито, Суд розглядає в порядку письмового або усного провадження. Основною формою розгляду справ у Суді є письмове провадження. Форму провадження визначає Велика палата та Сенат. Розгляд справ, конституційне провадження щодо яких відкрито здійснюється на пленарних засіданнях сенатів та Великої палати.

Чи є засідання Суду відкритими для громадськості?

Розгляд справ на пленарних засіданнях Великої палати та сенатів Конституційного Суду здійснюється відкрито, за винятком закритої частини цих засідань, коли ухвалюється рішення, надається висновок, постановляється ухвала Суду.

РОЗГЛЯД СПРАВ У СУДІ

Як потрапити на відкриту частину пленарного засідання Суду?

Особи, які бажають бути присутніми на відкритій частині пленарних засідань сенатів, Великої палати, мають до початку розгляду справи подати заяви до Конституційного Суду України.

Як відбувається допуск до приміщення Суду?

Осіб, які виявили бажання бути присутніми на відкритій частині пленарних засідань Суду, допускають до приміщення Суду та до Зали засідань за пред'явленням паспорта або іншого документа, що посвідчує особу, та відповідно до Порядку допуску на об'єкти Суду.

Як дізнатися інформацію про день і час проведення відкритої частини пленарного засідання Суду?

Інформація про день і час проведення відкритої частини пленарного засідання сенатів, Великої палати КСУ розміщується на офіційному вебсайті Суду.

АКТИ СУДУ

Які акти ухвалює Суд?

Конституційний Суд України ухвалює рішення, надає висновки, постановляє ухвали, видає забезпечувальні накази. Акти з питань, не пов'язаних із конституційним провадженням, Суд ухвалює у формі постанови.

Чи можна бути присутнім під час ухвалення Судом рішення чи надання висновку?

Ні. Конституційний Суд ухвалює рішення і надає висновки іменем України на закритій частині пленарного засідання сенатів та Великої палати поіменним голосуванням суддів Конституційного Суду, які розглядали справу.

Коли має бути ознайомлено громадськість з прийнятим актом Суду?

Оприлюднення всіх актів Суду за результатами конституційного провадження здійснюється на офіційному вебсайті Суду або в окремих випадках за ухвалою Суду – в Залі засідань Суду, але не пізніше наступного робочого дня після їх ухвалення.

АКТИ СУДУ

Чи можуть рішення чи висновки Суду бути оскаржені?

Рішення чи висновок Конституційного Суду України є остаточним і не може бути оскарженим.

Як забезпечується виконання рішення Суду?

Конституційний Суд у рішенні або висновку може встановити порядок і строки їх виконання, а також зобов'язати відповідні державні органи забезпечити контроль за їх виконанням.

Чи зобов'язані державні органи виконувати акти Суду?

Акти Суду є обов'язковими до виконання всіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими та службовими особами, фізичними і юридичними особами та їх об'єднаннями на всій території України.

КОМУНІКАЦІЯ СУДУ

Як Суд здійснює міжнародне співробітництво?

Суд активно співпрацює з міжнародними організаціями: Радою Європи (Європейська Комісія “За демократію через право” (Венеціанська Комісія), Європейський суд з прав людини). Координатором проектів ОБСЄ в Україні, іноземними урядовими фондами, зокрема Німецьким фондом міжнародного правового співробітництва тощо. Конституційний Суд України уклав низку Меморандумів про розвиток співробітництва з органами конституційної юрисдикції.

Чим займається Науково-консультативна рада при КСУ?

Рада є консультативно-дорадчим органом при Конституційному Суді України, який створено для підготовки наукових висновків з питань його діяльності, що потребують наукового забезпечення. До повноважень Ради належить надання за зверненнями суддів Суду наукових висновків з питань, порушених у конституційних поданнях, конституційних зверненнях та конституційних скаргах.

Що є офіційним виданням Суду?

Офіційним виданням Суду є “Вісник Конституційного Суду України”.

01033, Україна м. Київ, вул. Жилинська, 14
inbox@ccu.gov.ua

Офіційний вебсайт Конституційного Суду України
<http://www.ccu.gov.ua>

Сторінка Суду у соціальній мережі «Фейсбук»
<https://www.facebook.com/ConstitutionalCourtOfUkraine>

Сторінка Суду у соціальній мережі «Твіттер»
<https://twitter.com/CCofUkraine>

Ютуб-канал Суду
<https://www.youtube.com/channel/UC5qxn9-9rPGq7tSK-eeqQ8Q>

Матеріал підготовлений Управлінням комунікацій Конституційного Суду України та міжнародного співробітництва Секретаріату Суду.

2021 рік

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Координатор проектів в Україні

Federal Foreign Office